

"Bizdekilerde hutut-u efkâr telâki için mütemayilen imtidada bedel, münharifen gittiğinden, nokta-i telâki vatanda, belki kürede görülmüyor." cümlesini izah eder misiniz?

"Dediler: 'Fırkacılık lâzım-ı Meşrutiyettir.' "

"Dedim: 'Bizdekilerde hutut-u efkâr telâki için mütemayilen imtidada bedel, münharifen gittiğinden, nokta-i telâki vatanda, belki kürede görülmüyor. Vücut-adem gibi, birinin vücudu ötekinin ademini ister.' "(1)

Fırkacılık yani particilik, demokrasinin olmazsa olmaz bir şartıdır. Halbuki fırkacılık İslam'da pek iyi karşılanmaz, sözüne Üstad Hazretleri olması gereken fırkacılığı tarif ederek cevap veriyor.

Bizdeki fikir yolları, farklı görüş ve düşünceler ittihat edip kavuşmak için olmuyor maalesef. Bizde birisinin ak dediğine diğer fırka kara diyor. Ya siyah ya beyaz olacak diyorlar. Halbuki siyah ve beyazdan başka milyonlarca renk tonları da bulunmaktadır.

Demokraside fikirlerin çarpışması veya particilik doğru ve güzeli bulmak için olmalıdır. Yukarıda izah ettiğimiz gibi, menfi fırkacılık anlayışı hem İslam açısından hem de demokrasi açısından doğru ve faydalı değildir.

Osmanlı devletinin ve evladı olan Türkiye'nin en bahtsız bir durumu, müspet particiliğin bir türlü tesis edilememesidir.

(1) bk. [Sünuhat, Rüyada Bir Hitabe.](#)